

Ansökan om ändring av nätkoncession för linje, Verksmon-Midskog

Jämtkraft Elnät AB Box 394
831 25 Östersund
Tel 063-14 90 00
Besöksadress: Kyrkgatan 21
Org. nr. 556103-3993

Projektledare: [REDACTED], Jämtkraft Elnät AB
[REDACTED]@jamtkraft.se
Telefon: [REDACTED]

Ansökan om ändring av nätkoncession för linje 2 kap. 27 § ellagen för spänningshöjning av tre ledningar (dnr: 2015–103371 och dnr: 2011–102747) samt för ändring av utförande för ledningen mellan Verksmon-Midskog.

Yrkanden

Jämtkraft Elnät yrkar att Energimarknadsinspektionen

1. beviljar ändring av spänningsnivå till 220 kV avseende båda anläggningarna och beviljar ändring av utförande av koncession på sätt att ledningens utförande ändras från trä till att byggas i stål, komposit eller trä, i enlighet med 2 kap. 27 § ellagen, samt beslutar att beslutet gäller tills vidare enligt 2 kap. 21 § ellagen.
2. lägger samman koncessionerna för ledningarna som idag har två separata koncessioner till en gemensam nätkoncession för linje, enligt 2 kap. 39 § ellagen.
3. beslutar att tiden för färdigställande för ledningarna enligt beslut av den 20 november 2017, dnr. 2015–103371 respektive beslut av den 25 juni 2020, dnr. 2020-101963, förlängs, enligt 2 kap. 44 § ellagen, till och med den 30 augusti 2026.

Bakgrund

Jämtkraft Elnät AB har tidigare sökt och erhållit koncession för en ny ca 25 km 145 kV ledning mellan Midskog och Verksmon enligt Energimarknadsinspektionens beslut av den 20 november 2017, dnr 2015–103371. Nätkoncessionen gäller enligt beslutet tills vidare. Ledningen är ännu inte byggd.

I anslutning till ledningen mellan Midskog och Verksmon har Jämtkraft Elnät AB även sökt och erhållit koncession enligt Energimarknadsinspektionens beslut av den 11 maj 2015, dnr: 2011–102747, för två parallella 145 kV luftledningar mellan befintlig luftledning Midskog-Odensvik, vilken löper parallellt med koncessionsgivna sträckan Midskog-Verksmon, till Verksmons industriområde. Nätkoncessionen gäller enligt beslutet tills vidare med möjlighet till omprövning efter 40 år. Energimarknadsinspektionen beslutade även att nätkoncessionen gäller under förutsättning att de två ledningarna byggs och tas i drift inom fem år från beslutet, samt att Energimarknadsinspektionen

efter ansökan kan förlänga tiden för färdigställandet. I beslut av den 25 juni 2020, dnr. 2020-101963, förlängde Energimarknadsinspektionen färdigställandetiden för denna nätkoncession för linje till den 11 maj 2023.

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 2 kap. 27 § ellagen får prövningsmyndigheten, på ansökan av nätkoncessionshavaren, ändra en nätkoncession för linje i fråga om ledningens sträckning, utförande eller tillåtna spänning, om ändringen är förenlig med förutsättningarna för att bevilja nätkoncession enligt 12–14 §§. Vid en ändring får koncessionsvillkoren ändras eller upphävas och koncessionen förenas med nya villkor. Vid prövningen av en ansökan ska 17 och 18 §§ tillämpas.

Enligt 2 kap. 12 § ellagen ska en anläggning vara lämplig från allmän synpunkt.

Av 2 kap. 13 § ellagen framgår att en nätkoncession för linje endast om det finns särskilda skäl får beviljas för en ledning som är avsedd för spänning som inte överstiger högsta tillåtna spänning för de koncessionsområden utan en lägsta tillåtna spänning som berörs av ledningen.

Bestämmelsen i 2 kap. 13 § är inte tillämplig i detta ärende.

En nätkoncession för linje får vidare, enligt 2 kap. 14 § ellagen, inte strida mot en detaljplan eller områdesbestämmelser. Om syftet med planen eller bestämmelserna inte motverkas, får dock små avvikelser göras.

Vidare framgår det av 2 kap. 17 § ellagen bl.a. att vid en prövning av frågor om beviljande av nätkoncession för linje ska 2–4 kap. och 5 kap. 3–5 och 18 §§ miljöbalken tillämpas.

Enligt 2 kap. 18 § ellagen ska en nätkoncession förenas med de villkor som behövs för att skydda allmänna intressen och enskild rätt samt med de villkor för anläggningens utförande och nyttjande som behövs av säkerhetsskäl eller för att i övrigt skydda människors hälsa och miljön mot skador och olägenheter och främja en långsiktigt god hushållning med mark och vatten och andra resurser eller som av annat skäl behövs från allmän synpunkt.

Till sist ska, enligt 2 kap. 10 § andra stycket ellagen, när en spänning bestäms, särskild hänsyn tas till

1. den spänning som det går att förutse behövs för att driva ledningsnätet,
2. inverkan på miljön vid en framtida utbyggnad av nätet,
3. säkerställandet av en samhällsekonomiskt motiverad utbyggnad av nätet, och
4. konsekvenserna för berörda kunder och nätkoncessionshavare.

Enligt 2 kap. 39 § ellagen får flera nätkoncessioner läggas samman till en ny nätkoncession på ansökan av nätkoncessionshavaren, om nätkoncessionerna

1. är av samma slag,
2. har samma högsta och, i förekommande fall, lägsta tillåtna spänning,
3. redovisas samlat, och
4. tekniskt och funktionellt avser samma ledning eller ledningsnät.

Nätkoncessioner för linje får inte läggas samman till en nätkoncession för område. Vid en sammanläggning får koncessionsvillkor ändras eller upphävas och den nya nätkoncessionen förenas med nya villkor enligt 2 kap. 18 § ellagen.

Skäl för yrkande 1 – Ändring av spänningsnivå och utförande

Jämtkraft Elnät AB har identifierat ett behov av att öka spänningen från 145 till 220 kV såväl för ledningen mellan Midskog och Verksmon (2015–103371) som för de två parallella luftledningarna mellan befintlig luftledning Midskog-Odensvik till Verksmon industriområde (2011-102747). Till följd av spänningshöjningen kommer mer effekt överföras på ledningen vilket kräver grövre linor. Jämtkraft Elnät ansöker därför även om ändring av utförande för ledningen mellan Midskog och Verksmon för att kunna bygga en luftledning i trä, stål eller komposit. Enligt tidigare beslutet var det angivet att ledningen skulle byggas med portalstolpar i trä (2015-103371). De två parallella luftledningarna till Verksmon industriområde byggs som enkelstolpar i stål eller komposit. Vid detaljprojektering kommer val av material på stolpar bestämmas utefter byggtekniska förutsättningar.

Syftet med spänningshöjningen på de koncessionsgivna ledningssträckorna är att framtidssäkra strömförsörjningen i de aktuella områdena.

Anläggningarna är fortsatt lämpliga från allmän synpunkt. Ledningssträckornas lämplighet har redan prövats i de tidigare tillståndsprocesserna då 145 kV ledningarna erhöles koncession. Då denna prövning enbart omfattar en spänningshöjning från 145 kV till 220 kV på den ledningssträckor som redan erhållit koncession för 145 kV har inga alternativa stäckningar utretts i detta skede.

Se vidare i avsnitt 1.1 *Bakgrund och syfte* i *Bilaga B MKB*.

För redovisning av sträckning och utförande, se avsnitt 5 *Teknik* i *Bilaga B MKB*.

Skäl för yrkande 2 – Sammanläggning av nätkoncessioner

Jämtkraft Elnät ansöker om att de två separata koncessionerna sammanförs till en. Genom att ledningarna har samma koncession förenklas Jämtkraft Elnäts administrativa hantering av ledningarna.

Skäl för yrkande 3 – Förlängning av tiden för färdigställande

Tiden för färdigställande av de aktuella ledningarna förfaller under år 2022-2023. Jämtkraft Elnät ansöker därför om att förlänga tiden för nämnda ledningars färdigställande att löpa till och med 30 augusti 2026 i båda fallen.

Jämtkraft Elnät har inte kunnat påbörja byggandet av de nya ledningarna eftersom etableringen av energikrävande verksamhet som ledningarna syftar att ansluta till har fördröjts. Som särskilt skäl för att erhålla förlängd tid för färdigställande är att förlängd tid är en förutsättning för att kunna erbjuda de elintensiva intressenter som nu är aktuella anslutning till elnätet. Ändringen av spänningsnivå och utförande är en förutsättning för att Jämtkraft Elnät ska kunna ta ut den effekt av 500 MW som erbjudits från Svenska Kraftnät.

Övrigt

De åtgärder och villkor som gäller för befintlig koncession gäller även för denna ändring av nätkoncession för linje. Sökanden bedömer att det inte krävs några ytterligare skyddsåtgärder. För redovisning av miljökonsekvenser och miljöhänsyn, se avsnitt 6 och 7 i *Bilaga B MKB*.

Enligt 2 kap. 21 § ellagen gäller en nätkoncession numera tills vidare.

I miljöbalkens andra kapitel finns allmänna hänsynsregler som gäller vid alla åtgärder som inte är av försumbar betydelse. Dessa ska följas av alla. Vid tillståndsprövning eller liknande prövning är verksamhetsutövaren skyldig att visa att miljöbalkens allmänna hänsynsregler följts.

Jämtkraft Elnät gör bedömningen att de förändringar som denna ansökan innebär är förenliga med miljöbalkens hänsynsregler. Projektets överensstämmelse med hänsynsreglerna redovisas i kapitel 6 *Miljöbalkens allmänna hänsynsregler* i Bilaga B MKB.

Ansökan är även förenlig med övriga tillämpliga bestämmelser i miljöbalken.

Samråd

Jämtkraft Elnät AB har under februari-mars 2022 genomfört ett skriftligt undersökningssamråd med berörd länsstyrelse, kommuner, samebyar samt fastighetsägare och rättighetsinnehavare. Efter avslutat samråd har inkomna synpunkter tillsammans med Jämtkraft Elnäts bemötande sammanställts i en samrådsredogörelse som skickats till Länsstyrelsen i Jämtlands län för beslut om betydande miljöpåverkan.

[REDACTED]

Koncessionen ska falla under intäktsram REL00085.

För Jämtkraft Elnät AB

[REDACTED]
[REDACTED]

Bilagor

Bilaga A. Koncessionskarta

Bilaga B. Miljökonsekvensbeskrivning

Bilaga 1. Samrådsredogörelse

Bilaga 2 Teknisk beskrivning

Bilaga 3 Beslut om icke betydande miljöpåverkan

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Jämtkraft Elnät avser att komplettera ansökan med Bilaga C1 och C2 under v.17-18 2022.

Jämtkraft Elnät AB